

خبرنامو

سنڌي ادبی بورد

2022

جلد پيو - شماره 1

سرپرست اعلیٰ
مخدوم سعید الزمان "عاطف"

ایڈیٹر
سید سکندر علی شاہ

اللهم إنشئ رزاك الذي حبب (پئه پنهنجو بچي تالي سان جمن جناحيو)

مخدوم جميل الزمان "جميل" ديسپلیا سینتر

بورڊ طرفان ٿه روزه ڪتابي ميلو

قبلًا مخدوم سعید الزمان "عاطف" چیئرمین سندي ادبی بورڊ
بورڊ آف گورنرس جي معزز ميمبرن سان
ڪتابي ميلي جو افتتاح ڪندي

سندي ادبی بورڊ جو تعارف

داڪٽر اسد جمال پلي

سندي ادبی بورڊ 1951ع پر قائم ٿيو ان كان پهرين 1950ع هاء پاور ايگزيكويتو ڪميٽي فارسندي لتربيچر قائم هئي. هيء اعليٰ اختيارن واري ڪميٽي "سندي ادب لاڻ صلاحڪاربورڊ" جيڪو آگست 1940ع پر قائم ٿيو هونه جي رتن ۽ فيصلن کي عمل ۾ آٹڻ لاءِ قائم ٿي هئي، اڳتي هلي "سندي ادب لاڻ صلاحڪاربورڊ" کي ختم ڪيو وو ۽ هاء پاور ايگزيكويتو ڪميٽي فارسندي لتربيچر جي ميمبرن جو تعداد ستن مان وڌائي پارنهن ڪيو وو ۽ عان کي سندي ادبی بورڊ جو نالو ڏنو وو هيء اهوبورڊ آهي جيڪو هين وقت قائم آهي بورڊ جي نهن وقت ان جو چيئرمين جناب آغا غلام نبجي پناڻ وزير تعليم سندھ هو ان ڪانپوٽ ٻاسي محمد اڪبر صاحب وزير تعليم ٿيو ت پاڻ بورڊ جو چيئرمين ٿيو 1954ع پر بورڊ جي نئين سر تشڪيل ٿي ۽ وزير اعليٰ سندھ جناب محمد ايو بورڊ ڪهڙو صاحب بورڊ جو چيئرمين مقرر ٿيو ان بعد 1955ع پر سندي ادبی بورڊ کي هڪ خودمختار اداري جي حيٺيت ملي ۽ ان جي ڪمڪار هائڻ لاءِ آئين منظور ڪيو وو هن نئين جو ڙحڪ ۾ به ڪهڙو صاحب بورڊ جو صدر ۽ سائين جي ايم سيد نائب صدر مقرر ٿيا. سڀتمبر 1961ع پر بورڊ جي پيهن نئين جو ڙحڪ ٿي ۽ حيدرآباد ڊوبين جي ڪشنر محترم نياز احمد کي نومبر 1961ع تائين تن مهينن لاڻ بورڊ جو چيئرمين مقرر ڪيو وو

13 نومبر 1961ع كان پهريون پيو سندھي ادبی بورڊ ۾ عوامي وايستگي ۽ نمائندگي جو دور آيو ۽ ڪنهن سرڪاري عهديدار بجاءِ سندھ جي عوام جي محبوب نمائندي سندھي ادب جي بي لوٿ خدمتگزار قبل مخدوم محمد زمان طالب المولى صاحب کي سندي ادبی بورڊ جو چيئرمين مقرر ڪيو وو پاڻ اڳ ۾ 1955ع پر 1961ع پر بورڊ جا ميمبر هي چڪا هئا. پرهڪ خودمختار اداري جي خودمختار چيئرمين ٿي جي حيٺيت سان پهريون دفعو بورڊ جو انتظام سنياليائون.

اهڙي طرح قبل مخدوم محمد زمان طالب المولى جن پهريون دفعو 13- نومبر 1961ع تائين سندي ادبی بورڊ جا چيئرمين ٿيا. ان بعد 1968ع تائين پييون دفعو 1972ع كان 1974ع تائين 1968ع تائين سندي ادبی بورڊ جا چيئرمين ٿيا. چو ٿون دفعو 1974ع تائين 1977ع كان 1991ع تائين چيئرمين ٿي ۽ چهون دفعو 1991ع تائين 1993ع تائين پاڻ چيئرمين مقرر ٿي 11- جنوري 1993ع تي قبل سائين جي وفات حسرت آيات ٿي قبل سائين جن جي هن جهان مان بهتر جهان ڏانهن سفر بعد مختلف چيئرمين وت بورڊ جون واڳون رهيو. 4 جون 2010 كان 11 مارچ 2014ع تائين پهريون دفعو 12 مارچ 2014ع تائين 7 مارچ 2019ع تائين پييون دفعو قبل مخدوم جميل الزمان "جميل" سائين سندي ادبی بورڊ جا چيئرمين رهيا 8 مارچ 2019ع كان قبل مخدوم سعيد الزمان "عاطف" صاحب جن بورڊ جا چيئرمين آهن.

مخدوم سعيد الزمان "عاطف" جي چيئرميني واري دور ۾ "سندي ادبی بورڊ" ۾ جيڪي اهم ڪمڪار ٿيا انهن جا تفصيل روز روشن جيان نمایاں آهن. جنهن جو ڪجهه حصو اسان سندي ادبی بورڊ جي تي سال ڪارکردگي ۾ جا ٿايو آهي موجوده ٿن سالن ۾ اسان جا په نيوزليتراڳ ۾ شائع ٿي چڪا آهن. هن ٿئين نيوزليتراڳ ڪيل ڪمن جو تفصيل شامل ڪريون ٿا.

(الف) مشاعرو:

خميس ڏينهن 13 جنوري 2022ع تي آل سندھ سندي مشاعرو مخدوم محمد زمان طالب المولى آبيشوريم ۾ منعقد ٿيو. هن مشاعري جي صدارت محترم نذير ناز صاحب (ميمبر بورڊ آف گورنرس سندي ادبی بورڊ) ڪئي جذهن تمہمان خاص محترم

ممتاز یتو صاحب (میمبر بورڈ آف گورنر سندھ ادبی بورڈ) جن ہیون محترمہ مریم مجیدی صاحب ع محترم رخسانہ پریت چنڑ کی

اعزازی مہمان طور استیج تی ویہاریوویو

(ب) کتابی میلو:

تاریخ 13-14ء 15 فیبروری 2022ع تی تن ڈینهن جو کتابی میلو منعقد کیوویو موجود تن سالن م باوجود کرونا جی

افراتفری جی ہی ؎ ٹین کتابی میلو ہئو. هن تن ڈینهن جی کتابی میلو سندھ ادبی بورڈ کان علاوہ سندھ ع خاص طرح حیدر آباد جی

کیتن ئی ادبی ادارن یپبلشن طرفان دکان سجاوا ویا ع سندھ کتابن جوو کرو ٹیو

(ج) سندھ ادبی بورڈ جی سابق چیئرمینن کی سندھ خدمتن عیوض پیٹا

ہی ؎ شاندار پروگرام 13-14ء 15 فیبروری تی سندھ ادبی بورڈ جی مخدوم محمد زمان طالب المولی آدیتیوریم منعقد ٹیو

(1) تاریخ 13 فیبروری تی سائین مخدوم محمد زمان طالب المولی ادبی کانفرنس جی صدارت جناب مخدوم سعید الزمان

عاطف صاحب کئی مہمان خاص جناب شبیر "ہائف" شاہ صاحب ع اعزازی مہمان جناب سرفراز راجڑ صاحب ع

جناب مختار ملک صاحب جن هئا. هن کانفرنس کی ڈاکٹر عبدالغفار سمو و صاحب ع ڈاکٹر ڈر محمد پناٹ

صاحب پڑھ طلب کیوں هن موقعی تی جناب قبل مخدوم محمد زمان طالب المولی جن جی جاتی تی هک تعارفی

آدیو ویدیو دا کیوں مینتری پٹ پیش کئی وئی

(2) پئی ڈینهن 14 نیبروری تی پ نشستون ٹیوں پھرین نشست جی صدارت جناب شبیر ہائف صاحب کئی ع ہیئین

چیئرمینن تی گالھایوویو.

مقرر	چیئرمین
سحر امداد جو مقالو اختصار گلبدن جاوید مرزا پڑھیو	سید میران محمد شاہر
لکیل تعارف نصیر مرزا صاحب پڑھیو	آغا غلام نبی پناٹ
لکیل تعارف نصیر مرزا صاحب پڑھیو	قاضی محمد اکبر
محترم ڈاکٹر ممتاز یتو صاحب	جناب محمد ایوب کھڑو

پی نشست جی صدارت: ڈاکٹر ڈر محمد پناٹ صاحب کئی ع ہیئین چیئرمینن جی خدمتن تی خراج تحسین پیش کیوویو

مقرر	چیئرمین
ڈاکٹر قاضی خادم صاحب پروفیسر نذیر قاسمی صاحب	علامہ غلام مصطفیٰ قاسمی صاحب
ڈاکٹر اسد جمال پلی صاحب	ڈاکٹر عبدالجبار جو ٹیجو صاحب

سندن پروفائل محترم نصیر مرزا صاحب پڑھیو	سید حسین شاھ راشدی
سندن پروفائل محترم نصیر مرزا صاحب پڑھیو	جناب نیاز احمد (سابق ڪمشنر حیدر آباد ڈویزن)
سندن پروفائل محترم نصیر مرزا صاحب پڑھیو	جناب عرفان اللہ مروت صاحب
سندن پروفائل محترم نصیر مرزا صاحب پڑھیو	جناب ارباب غلام رحیم صاحب

تیون ڏینهن

پھرین نشست جي صدارت محترم داڪٽر نواز علي شوق صاحب ڪئي ۽ هيئين چيئرمينن جي خدمتن تي
داد تحسين ڏنو وبو.

مقرر	چيئرمين
محترم تاج جو ڀو صاحب	محترم محمد ابراهيم جو ڀو صاحب
داڪٽر محمد علي مانچهي صاحب	جناب عبدالحميد آخوند صاحب
داڪٽر رihanه نظير صاحبه	جناب غلام ربانی آگرو صاحب
داڪٽر الطاف جو ڪيو صاحب	

بي نشست جي صدارت محترم داڪٽر اسد جمال پلي صاحب ڪئي ۽ هيئين چيئرمينن جي خدمتن تي داد تحسين ڏنو
و ٻو.

مقرر	چيئرمين
محترم مخمور بخاري صاحب	مخدم جمييل الزمان "جميل" صاحب
محترم پير راحيل صاحب	جناب پير مظهر الحق صاحب
محترم فهيم نوناري صاحب	محترم داڪٽر حميده کھڙو صاحبه
داڪٽر تهمينه مفتی صاحب	

هئن تحسيني نشستن ۾ بورد جي تازو چپايل 15 ڪتابن جي رونمائی پڻ ڪئي ويئي

(د) افتتاح

- (1) بورڊ جو جہنڊو
(2) باب جي ايم سيد بورڊ جومڪ دروازو
(3) مخدوم جمیل الزمان "جمیل" پسپلي سينتر
* محمد ابراهيم جوبيو پسپلي هال
* علامه غلام مصطفی قاسمی ریدنگ روم
(4) بورڊ جي نئین آنسیت پرتننگ مشین جو افتتاح

(ه) پيڙهه جو پيڻ:

محترم چيئرمين صاحب طرفان بورڊ جي اينڊر پروگرام تحت هيئين پروجيڪٽس جي پيڙهه جا پٿر کيا ويا.

- (1) سيد ميران محمد شاه انتظامي بلاڪ
(2) شهيد ذوالفقار علي پتوري سچ لائبريري
(3) شهيد بینظير پتواسڪالر هاستل
(4) ملازمن لاءُرهائي ڪواترس

سنڌي ادبی بورڊ منعقد ٿيل مختلف تقریبن جو الٽم

سندي ادبی بورڊ منعقد ٿيل مختلف تقریبن جو اليم

مخدوم سعید الزمان 'عاطف' سندي ادبی بورڊ جي آفيس تي بورڊ جو جهندو ٿڪائي افتتاح ڪيو

چيئرمين بورڊ آف گورنرس جي اجلاس ۾ سندي ادبی بورڊ جي جهندبجي جي رت پيش ڪئي جيڪا يڪراڻ سان منظوري ڪئي

ڄام شورو: سندي ادبی بورڊ جي چيئرمين مخدوم سعید الزمان 'عاطف' هيد آفيس ڄام شورو پهچي، سندي ادبی بورڊ جي آفيس ۾ بورڊ جي جهندبجي جو افتتاح ڪيو. چيئرمين مخدوم سعید الزمان 'عاطف' ڊسمبر جي مهيني ۾ ٿيل بورڊ آف گورنرس جي اجلاس ۾ سندي ادبی بورڊ جي جهندبجي جي رت پيش ڪئي هئي جيڪارٿ بورڊ آف گورنرس يڪراڻ سان منظوري ڪئي هئي. ان سلسللي ۾ چيئرمين سنتي ادبی بورڊ جو چوٽ هو ته سندي ادبی بورڊ قومي ادارو آهي ان لاء ان جو جهندو هجتن گهري جي
جنهن کي سڀني ميمبرن ساراهيو سندي ادبی بورڊ جي احاطي ۾ جهندبجي جي افتتاحي تقريب ڪوئائي وئي جنهن ۾ بورڊ آف گورنرس جي ميمبر ڊاڪٽر اسد جمال پلي، سندي ادبی بورڊ جو سڀ ڪريٽري سيد سكندر علي شاه، گلبدن جاويد

چيئرمين بورڊ مخدوم سعید الزمان 'عاطف' جهندبجي جو افتتاح ڪري رهيا آهن، ان موقعي تي دعا پڻ گهري پئي وڃي مرزا، ائمنستريٽو آفيسر گل حسن درس سروري ۽ اڪاؤنٽنس آفيسر محمد رحيم نوحائي، سليم اختر پيرزادو غلام حيدر ڪچي، مير على شاه ڪاظمي، ڄام سڀٽ رونجهو دبیر مرزا، حافظ احمد الدین انڌڙ پڻ ان موقعي تي موجود هئاء ملازمن وڌي انگ ۾ شرڪت ڪئي، افتتاحي تقريب دوران ڳالهائيندي سندي ادبی بورڊ جي چيئرمين مخدوم سعید الزمان 'عاطف'، چيو ته اسان ادبيين، شاعرن، صحافين، سول سوسائي سميت انهن سمورن ماڻهن جا شڪر گزار آهيون، جن سندي ادبی بورڊ جي جهندبجي واري عمل کي ساراهيو مخدوم سعید الزمان 'عاطف' ان عزم کي ورجاييو ته سندي ادبی بورڊ صرف هڪ اشاعتني ادارو آهي بلڪنون ۽ رڀنٽ ڪتابن جي چائئي، سان ڪڏ اداري جي آئين ۾ علمي، ادب، تحقيقي سيمينار مشاعرائے ان مناسبت سان پيا پروگرام ڪرائڻ به شامل آهن ۽ اداري کي ان جي آئيني حدن اندر هلائڻ لاء اسان هر ممکن ڪوشش ڪنداين. مخدوم سعید الزمان "عاطف" چيو ته جلد ئي سندي ادبی بورڊ جي اڳوڻن چيئرمين صاحبان جي بورڊ لاء ڪيل خدمتن عيوض کين خراج پيش ڪرڻ لاء پروگرام ڪرايا ويندا، جنهن ۾ ناميara اديب، عالم، شاعر سندين علمي ۽ ادبی خدمتن تي روشنوي وجهندما، ان موقعي تي سندي ادبی بورڊ طرفان تن ڏينهن جو ڪتابي ميلوبه منعقد ڪيو ويندو جنهن ۾ مختلف پبلشرن کي استال لڳائڻ لاء دعوت ڏني ويندي

سنڌي ادبی بورد جي مخدوم محمد زمان طالب المولى آڊيٽوريٽ ۾ ٿيل مشاعرو

سنڌ جي ڪندڙچ مان آيل شاعرن پنهنجي نڪور شاعري پيش ڪئي

مير علي شاهم ڪاظمي / رفيق جمالی

ڄام شورو: تاریخ 13- جنوری 2022ع تي سنڌي ادبی بورد طرفان سنڌي ادبی بورد ۾ قائم ٿيل مخدوم محمد زمان طالب المولى آڊيٽوريٽ ۾ مشاعرو ٿي گزريو. مشاعري جي صدارت بورد آف گورنرنس جي ميمبر ۽ ناليواري ليڪ نذر ناز صاحب

ڪئي جڏهن ت خاص مهمان بورد آف گورنرنس جي ميمبر ڊاڪٽر ممتاز ڀتو صاحبه هئي، اعزازي مهمان ۾ محترم مریم مجیدي ۽ محترم رحسانا پريت چنٽ شامل هيون، مشاعري ۾ سجحي سنڌ مان عورتن ۽ مرد شاعرن وڌي انگ ۾ شركت ڪئي مشاعري ۾ ميدبيا سان ڳالهائيندي سنڌي ادبی بورد جي چيئرمين مخدوم سعيد الزمان عاطف چيو ته اڄ اسان کي خوش ٿي رهي آهي جوسجي سنڌ مان اديب، شاعر، دانشور، قلمكارهتي موجود آهن، جيڪو اسان جو پراڻو خواب ۽ سنڌي ادبی بورد جو مقصد آهي، اسان اڳ ۾ به سنڌي ادبی بورد طرفان مشاعرو ڪرايو هو پر هن مشاعري سان جيڪا پذيرائي ملي آهي ان سان گهڻي اميد ظاهر ٿو کيان ته اديب، دانشور اسان جوهن عمل ۾ سات ڏيندا ۽ اڳتني به اسان اهٽا ادبی پروگرام رٿيا آهن. مشاعري ۾ ناليواري شاعره ۽ سرتيون جي ايڊيٽر گلبدن جاويد مرزا پنهنجي آجيائي تقرير ڪندي بورد جي موجوده دور جي ڪارڪرڊ گئي تي روشنوي وڌي ۽ چيوٽه سنڌي ادبی بورد هڪ پراڻو ۽ قومي ادبی ادارو آهي. مخدوم سعيد الزمان صاحب جي اچٽ ڪانپو انهن اداري کي ترقى ڏيارن لاءِ وڌيون ڪوشش ڪيون آهن، مارچ 2019ع كان 2022ع تائين سندن اڳوائي ۽ رهنمائئ سان بورد تمام گهڻي ترقى ڪئي آهي، اسان جا لوڪ ادب كان وٺي سنڌ جي تاریخ تي تن سالن ۾ 106 ناياب ڪتاب بورد چپايا آهن، جن مان 50 ڪتاب نوجوان شاعر ۽ اديبن جا آهن، اسان وت سينئير ۽ جونيئر شاعرن جا ڪتاب پٽ چپجن ٿا، ويجهه ڙائي ۽ سنڌي ادبی بورد جو هڪ دروازو باب جي، ايم. سيد جي نالي سان نهرايو وبو آهي، تاريخ ۾ پهريون پير و سنڌي ادبی بورد جو جهندوناهيو وبو آهي، ان سان گڏ ٻينظير پتواسڪالر هاستل ۽ شهيد

ذوالفقار علي ڀٽوري سچ لائبريري جو قيام پٽ عمل ۾ آئڻ لاءِ سنڌ حڪومت سان ڳالهيوں ۽ لک پٽ هم جاري آهي. هن چيو ته گرانٽ گهٽ آهي ان باوجود به بورڊ پاران گھٽاڪم ڪرايا ويا آهن. مشاعري جي صدارت ڪندڙ آپانذر ناز چيو ته مون کي ادبی بورڊ اچي بيمد خوشی ٿئي ٿي. جيڪو سنڌي ادبی بورڊ جي عروج لاءِ قبله مخدوم محمد الزمان طالب المولى جو خواب هو اهو اچ محترم مخدوم سعيد الزمان ”عاطف“ جي صورت ۾ پوروشي رهيو آهي. هن چيو ته مخدوم سعيد الزمان ”عاطف“ سنڌي ادبی بورڊ جي چيئرمين جي حٽيت ۾ تمام گھٽوڪم ڪيو آهي. سنڌي ادبی بورڊ ۾ سنڌ جونقشو ٺهرائي. پارڪ کي وسیع ڪرڻ ۽ شاندار دولپمینٽ تعريف جو گو عمل آهي. سنڌ جي نون لکنڌن جاڪتاب ڇپرائٽ بـ ڪ وڌو شاندار عمل آهي مخدوم سعيد الزمان ”عاطف“ جو بورڊ جي بين ترقیاتي ڪمن سان گڏهـ ڪ اهم ڪم سنڌي ادبی بورڊ ۾ مخدوم طالب المولى جي نالي سان هيءَ آڊيتوريم آهي جنهن کي مڪمل ڪري پروگرام ڪرائڻ جي لائق بنایو آهي. جتي ڪيتائي پروگرام ٿيا آهن. جيڪي دنيا ليوٽ تي ڏنا ويندا آهن. اسان مخدوم صاحب جي هن ڪم جي ساراه ڪيون ٿا ۽ اميد ڪيون ٿا ته اڳتني به بورڊ جي ترقی ۽ ملازمن جي ڀلاٽي لاءِ ڪم ڪندا رهندما. ان كان اڳ مشاعري جي خاص مهمان ميءُم باڪٽر ممتاز پٽو خطاب ڪندي چيو ته سنڌي ادبی بورڊ جي طرفان هيءَ اچو گو مشاعر و بورڊ جي خوبصورت پروگرامن جو تسلسل آهي. سنڌي ادبی بورڊ جي اها خوشقصمتی آهي جو هن جا اڪثر چيئرمين مخدوم خاندان سان تعلق رکن ٿا، مخدوم جمیل الزمان

چيئرمين سنڌي ادبی بورڊ مخدوم سعيد الزمان ”عاطف“ مشاعري ۾ ساميون سان گڏ وينل

ادبي بورڊ ۾ ترقیاتي ڪمن جوبنيا ۽ ڏو ۽ مخدوم سعيد الزمان عاطف هن کي پايه تكميل تي پهچايو آهي. جنهن ۾ آڊيتوريم ۽ بین عمارتن جي تعمير ڪئي وئي آهي. ڪيئي خوبصورت آيسن ٻاهران لان ۽ ڪيئيون ٻيون آفيسون زير تعمير آهن. پريس بهترین ڪم ڪري تي پئي. ماھوار ”گل قل“ ۽ تماهي رسالو ”مهراظ“ پنهنجي وقت سر شايع ٿين ٿا. ڪتاب چپجن ٿا. سنڌي ادبی بورڊ ڀونيوستي کي پنج ايڪٽر زمين جيڪا ادبی بورڊ سان گڏ آهي ان جي گزارش ڪئي

آهي جنهن هك عاليشان لائيريري ۽ ايمن. فل ۽ پي. ايچ دي شاگردن لاءِ هاستل ۽ كجهه كمرا نهرائي جو فيصلو ڪيو ويو آهي جيڪي ان لائيريري مان فائدو حاصل ڪندا ۽ ڪنويشن هال نهرائي جوبه پروگرام رٿيو آهي، هتي وقت بوقت وذا ادبی پروگرام ڪرايا وڃن ٿا جنهن هر طبقي سان لڳو افراد شركت ڪن ٿا، اج جو مشاعروهه ان جي هك ڪاري آهي، مشاعري جي بې خاص مهمان محترم مريم مجیدي صاحب خطاب ڪندي چيو ته سنڌي ادبی بورڊ جون ادب جي واڌ وبيجهه لاءِ ڪيل ڪوششون ساراهه جو گيون رهيوين آهن، هن ادب جي واڌاري لاءِ تمام گھڻيون ڪوششون ڪيون آهن، خاص طرح

مشاعری هر: نذیر ناز، میر مجیدی، باکتر اسد "جمال" پلی، غلام حسین سچاروی، نصیر مرزا، گلبدن جاوید مرزا، حسین مسرت، شینه میمیٹ، نجم پنهور، نسرین الطاف، عربیه نور، آنیلا ناز سومرو، اظہار سومرو، اعجاز یاٹھپوتون، خلیل "عارف" سومرو، عاشق سولنگی، احسان میرل، نیاز چاندیو، ایاز خلیل چنگی، محمد ابوب جوئیجو، رمضان میمیٹ، شاہ زمان ینگر، طفیل حیدر، ثاقب ابتو، خطائی تیبو، جمن پتی، اقبال شاهین، اکرم بخارائی، فضل الله فدا چاندیو، محمد حسن مصروف چاندیو، خالد راجبر شعر بیڑھندی

ڪتابن جي چيائين ۽ ادبی رسالن جو وقتاينتو اچھے هميشه سقلتا ۽ مجتا ماڻه وارو عمل رهيو آهي. داڪٽر اسد جمال پليءَ مشاعري کي خطاب ڪندي چيو ته اسان جي مانواري محترم چيئرمين قبل سعيد الزمان "عاطف" صاحب جن جي سڀرستي ۾ جيڪي بورڊ اهم انقلابي ڪم ٿيا آهن، انهن ۾ ادبی سيمينار ادبی ميڙاڪا سگهڙ ڪچريون مشاعره ۽ تعزيتني گڌجائيون اهم آهن. نون ڪتابن جي اشاعت ۽ بورڊ مان نڪرندڙ تنهي رسالن جو وقت سر شايع ٿيٺ آهي هنن سڀني پروگرامن سان نصرف سند جي قومي اداري سجي سند کي پنهنجو ڪيو آهي، پير سند جي لکيل پڙهيل ۽ باشعور طبقي، ادبيين ۽ شاعرن هن قومي اداري کي بهنجو ڪيو آهي. ڪيترين ئي نون لکنڌن رسالن ۾ لڪڻ شروع ڪيو آهي ۽ ڪيترين ئي نون دوستن هنن پروگرامن ۾ شركت ڪرڻ شروع ڪئي آهي، ايئن سند جوهري قومي اداروهڪ گلديستي حيان ڄام شوري مان پنهنجي خوشبوءِ سان سند کي واسى رهيو آهي. ناليواري شاعر خليل عارف سومري جيو ته اسان جي

مشاعري ۾ شريڪ ٿينڊر ادبيين، دانشورن ۽ پيئن شاعرن وڌي تعداد ۾ شركت ڪري پنهنجي نڪور شاعري پيش ڪئي مشاعري بابت گالهائيندي چيوت سندوي ادبی بورد پاران ڪرايل مشاعري ۾ شركت جو موقوم مليو مشاعري ۾ سندوي ٻولي جا شاعر مختلف شهرن کان آيل هئا. انتهائي شاندار مشاعرو ٿي گذريو. اچ ڏڳهي عرصي کان پوءِ ادبی بورد جو عاليشان پروگرام ڏسي محسوس ٿي رهيو آهي تهائي ادبی بورد پنهنجي پرائي اوچ کي ضرور بحال ڪري وٺندو. ناليواري براد ڪاستر نصير مرزا پنهنجي ڪمپيئرنگ دوران گالهائيندي چيوت نديي ڪڊ ۾ اردوسان گذ سندوي مشاعرن جي شاندار تاريخ رهي آهي. 20 صدي، جي ابتداء ۾ گدا شاه، قليچ ييگ، مير عبدالحسين سانگي سودوبها ڪيتراي شاعر هئا، جيڪي مشاعرا ڪندا هئا، پوءِ 'بزم خليل'، 'بزم طلب المولى'، پاران شاندارن مشاعرن جي روایت پروان چٿهي، جنهن کان پوءِ ريديو ۽ ٿي ويءَ تي پڻ مشاعرا ٿيل لڳا، اجو ڪو هيءَ ميٽا ڪو تاريخي مشاعرن جو تسلسل محسوس ٿي رهيو آهي جنهن تي بورد چيئر مين مخدوم سعید الزمان جي اڳوائي ۽ رهنماي ۾ ان جي پوري تيم جس لهجي مشاعري ۾ ڈاڪٽ عرفان ملاح، امر سندو فهيم نوناري، ڈاڪٽ رشيده پتي ۽ پيئن شاعرن ۽ ليكن پڻ پنهنجي خيالن جواڻهار ڪندي چيوت سندوي ادبی بورد پاران ڪرايل مشاعرو تحسين جو گو ڪم آهي، اهڙا منعقد ڪيل پروگرام ادارن جي جي پاپي ۽ مانُ مرتبوي کي وڌائڻ لاءِ تمام ضروري آهن، اهڙا پروگرام ڪري ڦان ڪتاب پڙهندڙ شاعر ۽ ادب پڻ لاي حاصل ڪندا، سندوي ادب ۾ سندوي ادبی بورد جون ڪوششون قابل تحسين آهن خصوصاً مشاعرو انتهائي بهترین رهيو، انهي عمل سان اسان جي ادبی ڪيتري ٻرهائي ايندي انهي مثبت عمل سان معاشري جي بهتری، سان گذ علم ۽ ادب جي خدمت ٿيندي مشاعري ۾ ڈاڪٽ رخسان پيرت چنڌ، سانڌ نديرنان مريم مجيدي، گلبن جاويد مرزا، ثمانيه ميم، نجم پنهور عربيءَ نور، سرور نواز ٻڳيو گل تڪرائي، خطائي ٿيو، ياسمين چاندبيو خليل عارف سومرو، شاه زمان پنگر، فدا حسين 'فدا'، چاندبيو ثاقب ابتو سليم چنا، آسي زمياني، علي اصغر لازم، غلام حسين مشتاق سچاروي، راشد ابتو قاصر نواز ڳڳيو نعيم ملڪ، محظوظ سندوي ذوالقار علي هالار علي محمد درد سولنگي، لطيف حيدر، غلام رسول غرق، سجاد ميرائي، عاجز چتو طالب پنيري مجاهد مهڻ، علي اڪبر شاتق، پيئن نڪور تخليقون پيش ڪيون، مشاعري ۾ سندجي مختلف شهرن کان گهڻن ليك شاعرن، کان علاوه عام ماڻهن بـ شركت ڪئي، آخر ۾ نالي واري ليك شاعر ۽ براد ڪاستر نصير مرزا پنهنجي خوبصورت انداز ۾ محفل جي پچائي ڪئي

مشاعري ۾ شريڪ سامعين

بورڊ جي چيئرمين مخدوم سعيد الزمان 'عاطف' قائد عوام شهيد ذوالفقار علي پتوجي نالي سان جدید لائبريري جي پيڙه جو پٿر رکيو

قائد عوام شهيد ذوالفقار علي پتوجي نالي سان جدید لائبريري جو انعقاد ڪرڻ منهنجو خواب هو: مخدوم سعيد الزمان 'عاطف'

جدید ڪمپيوترائيزد لائبريري ناهٽ سان اديبن، دانشورن ليڪن ۽ ريسچ اسڪالرن ۽ نوجوانن لاءِ راه هموار ٿيندي

ڄام شورو: سنڌي ادبی بورڊ جي چيئرمين مخدوم سعيد الزمان 'عاطف'، قائد عوام شهيد ذوالفقار علي پتوجي نالي سان جدید لائبريري جي پيڙه جو پٿر رکيو، خبر موجب سنڌي ادبی بورڊ جي چيئرمين مخدوم سعيد الزمان 'عاطف'، چيو ته قائد عوام شهيد ذوالفقار علي پتوجي نالي سان جدید لائبريري جو انعقاد ڪرڻ منهنجو خواب هو جيڪو مومن پيڙه

چيئرمين بورڊ مخدوم سعيد الزمان 'عاطف'، قائد عوام شهيد ذوالفقار علي پتوجي نالي سان گڏ دعا گھري

جو پٿر رکي ساپيان ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي آهي. هن پنهنجي 5.1 سالن جي مختصر زندگي ۾ جيئري مقبوليت ۽ شهرت ماڻي ايترى مقبوليت شايد ئي دنيا جي ڪنهن ليبرڪي نصيبي ٿي هجي، قائد عوام شهيد ذوالفقار علي پتوجي جو سنڌي ادبی بورڊ سان پراٺو تعلق هو جنهن پنهنجي دور ۾ سنڌي ادبی بورڊ کي ان دور جي چيئرمين مخدوم طالب المولى سائين کي پريس لاءِ جدید نيون مشينون باهرين ملڪ مان گھرائي ڏنيون. بورڊ جي مهاڳي آڏوپيل زمين تي جدید ڪمپيوترائيزد لائبريري ناهٽ سان اديبن، دانشورن ليڪن ۽ ريسچ اسڪالرن ۽ نوجوانن لاءِ راه هموار ٿيندي پئي طرف چيئرمين سنڌي ادبی بورڊ وزيراعلي سند مراد علي شاهه کي ڌيان چڪائيدي چيو آهي ته سنڌي ادبی بورڊ جيڪو سند جو واحد قومي ادارو آهي جنهن ۾ داخل ٿيڻ لاءِ لنڪ روڊ ۽ بورڊ اندر لاڳاپيل روڊ بلڪل تباهم ٿي چڪا آهن. جنهن جي ڪري اداري ۾ ايندڙا دين، دانشورن، ليڪن ۽ ريسچ اسڪالرن کي اچڻ وڃڻ ۾ تمام گھڻي ڏڪيائى پيش اچي رهي آهي، جنهن لاءِ اداري کي هن وقت ڪاريبيت روڊ جي فوري ضرورت آهي. موجوده وقت ۾ اداري جي مالي حالت ايترى بهتر ناهي جو اسان بورڊ جا روڊ ڪاريبيت ڪرائي سگهون. اسان وزيراعلي سند کي خط پڻ لکيو آهي ته اداري جي لنڪ روڊ سميت بورڊ اندر موجود رستا به ڪاريبيت ڪري ڏنا وڃن ته جيئن اچڻ وڃڻ وارن لاءِ آساني پيدا ٿئي، چيئرمين سنڌي ادبی بورڊ مخدوم سعيد الزمان 'عاطف' وزيراعلي سند، صوبائي وزير ورڪس اينڊ سروسز ڪاتو ۽ سڀڪريتي ورڪس اينڊ سروسز کي لکيو آهي ته ورڪس ڪاتو پنهنجي نگراني ۾ سنڌي ادبی بورڊ جو لنڪ روڊ ۽ بورڊ اندر موجود رستن جو تعميراتي ڪم پنهنجي نگراني ۾ ڪرائي ٿئي.

بینظیر پتو جی شہادت نہ صرف سندھ پر پاکستان جو انتہائی وڈو نقصان آهي: چیئرمین مخدوم سعید الزمان 'عاطف'

شهید محترم بینظیر پتو صاحبہ جی خداداد ذہانت ۽ سیاسی بصیرت جو سجی دنیا اعتراف کیو آهي

ماٹھو ت گھٹائی آهن دنیا ۾ ایندا ویندا آهن پر کجهہ ماٹھو اھڑا ہوندا آهن جن کی تاقیامت تائین وساري نتوسگھجی

چیئرمین مخدوم سعید الزمان 'عاطف' سندھ جی ادیبن جی رہائش لاء شهید بینظیر پتو جی شہید جو پتھر رکیو

چیئرمین بورڈ مخدوم سعید الزمان 'عاطف' شہید بینظیر پتو اسکالر ہاستل جو افتتاح کری دعا گھری رہیا آهن
چام شورو سندھی ادبی بورڈ جی چیئرمین مخدوم سعید الزمان 'عاطف' سندھ جی ادیبن جی رہائش لاء شہید بینظیر
پتو جی نالی سان ہاستل جی پتھر جو پتھر کی چڑیو. ان موقعی تی سندھی ادبی بورڈ جی چیئرمین مخدوم سعید
الزمان 'عاطف' پنهنجی جاری کیل بیان ۾ چیو آهي تے بینظیر پتو جی شہادت نہ صرف سندھ پر پاکستان جو
انتہائی وڈو نقصان آهي. جنهن جو پورائو کڈھن بن نہ ٿي سگھندو. سندس شہادت، سندھ ۾ نئون ادب، شاعری ۽
ولولو پیدا کیو. شہید بینظیر کی دور حاضر جی شاعرن ۽ ادیبن "مارئی ملیر جی"، "سندھ رائی" ۽ "شہید رائی"
جهتن خطابن سان پیتا ڏني. شہید محترم بینظیر پتو صاحبہ جی خداداد ذہانت ۽ سیاسی بصیرت جو سجی دنیا
اعتراف کیو آهي. سندھ جی متی اھڑبن عظیم، اؤول ۽ مهان شخصیت کی جنم ڏنو آهي. جن پنهنجی شاندار
کردار ۽ عمل وسیلی دنیا ۾ سندھ کی وڌی میختا ڏیاری آهي. اھتن عظیم کردارن جی کری 5000 سالن واری
تاریخ، تہذیب، تمدن جی وارث ڏرتی ڏٹین جو سدائیں ڳات اوچو رہیو آهي. اھتن امر کردارن ۾ سندھ رائی شہید
محترم بینظیر پتو جو نالو مہر ڇی شخصیت ۾ شامل آهي. ماٹھو ت گھٹائی آهن دنیا ۾ ایندا ویندا آهن پر کجهہ
ماٹھو اھڑا ہوندا آهن جن کی تاقیامت تائین وساري نتوسگھجی ۽ سندن ویچن جو غم همیشہ رہی ٿو شہید محترم
بینظیر پتو ب اھڑبن ئی شخصیت مان هڪ هئی جیکا دلین ۾ راج کرڻ لاء پیدا ٿي هئي.

تصویری جہل کیون

تصویری جہل کیون

